

Η κυβέρνηση της Τσεχίας, στα πλαίσια της προεδρίας της στην Ευρωπαϊκή Ένωση, διοργάνωσε στην Πράγα, από τις 26 έως τις 30 Ιουνίου 2009, διεθνές Συνέδριο με θέμα «Οι περιουσίες της περιόδου του Ολοκαυτώματος». Στο Συνέδριο συμμετείχαν 550 εκπρόσωποι από 49 χώρες, διπλωμάτες, διευθυντές Μουσείων Ολοκαυτώματος της Ευρώπης και της Αμερικής, καθώς και εκπρόσωποι διεθνών Εβραϊκών Φιλανθρωπικών Ταμείων. Στην επίσημη ελληνική αντιπροσωπεία, η οποία είχε συσταθεί με απόφαση της υπουργού Εξωτερικών κας Ντόρας Μπακογιάννη, επικεφαλής είχε τεθεί ο πρέσβης κ. Αλέξανδρος Φίλων, και μετείχαν εκ μέρους του ελληνικού εβραϊσμού ο πρόεδρος του Κ.Ι.Σ. κ. Μωϋσής Κωνσταντίνης και ο πρόεδρος της Ι.Κ. Θεσσαλονίκης κ. Δαυΐδ Σαλιέλ, καθώς και η προϊσταμένη του Διπλωματικού και Ιστορικού Αρχείου του υπουργείου Εξωτερικών κα Φωτεινή Τομαή.

Το πρώτο συνέδριο με το ίδιο αντικείμενο είχε πραγματοποιηθεί το 1998 στην Ουάσιγκτον και οι 44 χώρες που συμμετείχαν είχαν συμφωνήσει να ακολουθήσουν ορισμένους μη δεσμευτικούς κανόνες ώστε να επιστραφούν τα έργα τέχνης που είχαν κλαπεί κατά την περίοδο της Ναζιστικής Κατοχής στους νόμιμους δικαιούχους τους. Υπολογίζεται ότι κατά τη διάρκεια της ναζιστικής περιόδου είχαν κλαπεί περίπου 650.000 έργα τέχνης, καθώς και θρησκευτικά αντικείμενα από εκτοπισθέντες στα στρατόπεδα εξόντωσης Εβραίους. Πολλά από αυτά τα έργα τέχνης μέχρι σήμερα δεν έχουν επιστραφεί στους νόμιμους κληρονόμους τους λόγω της διαφορετικής νομοθεσίας που υπάρχει σε κάθε χώρα.

Σκοπός του συνεδρίου ήταν να εκτιμηθεί αν οι χώρες που συμμετείχαν στο πρώτο συνέδριο έχουν κάνει πρόοδο σχετικά με την επιστροφή κλεμμένων έργων τέχνης και αντικειμένων πολιτιστικής, ιστορικής και θρησκευτικής αξίας στους νόμιμους κληρονόμους τους, με την αποκατάσταση περιουσιακών στοιχείων και με την καταβολή οικονομικών αποζημιώσεων. Επίσης, έγινε επανεξέταση της αποτελεσματικότητας της Διακήρυξης της Στοκχόλμης του 2000 για την εκπαίδευση σχετικά με την ιστορία του Ολοκαυτώματος και συζητήθηκε η ενδυνάμωση του έργου του TaskForce της Διεθνούς Συνεργασίας για την Εκπαίδευση, τη Μνήμη και την Έρευνα για το Ολοκαύτωμα. Τέλος, έγιναν συζητήσεις σχετικά με την εφαρμογή νέων καινοτόμων μεθόδων στην εκπαίδευση και για τη δημιουργία κοινωνικών προγραμμάτων και πολιτιστικών δραστηριοτήτων για το Ολοκαύτωμα.

Το Συνέδριο ξεκίνησε με τα εγκαίνια της έκθεσης «Επιστρέφοντας τις αναμνήσεις», που πραγματοποιήθηκε στο Μουσείο Εικαστικών Τεχνών της Πράγας. Ακολούθησε η εναρκτήρια εκδήλωση με ομιλίες του τ. προέδρου της Τσεχικής Δημοκρατίας, του προέδρου του Συνταγματικού Δικαστηρίου, του αρμόδιου υπουργού για Ευρωπαϊκά θέματα, της τ. προέδρου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κας Σιμόν Βέϊλ και του συγγραφέα, νομπελίστα και επιζώντα του Ολοκαυτώματος κ. Έλι Βίζελ.

Οι εισηγήσεις εστιάστηκαν στην επιστροφή κλεμμένων έργων τέχνης στους νόμιμους κατόχους τους, στις ακίνητες περιουσίες εβραϊκών οικογενειών και ιδρυμάτων που χάθηκαν κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος, και στα εβραϊκά περιουσιακά στοιχεία που άλλαξαν ιδιοκτήτες κατά τη ναζιστική περίοδο.

